

Linglong je izgradnju fabričkog kompleksa podelio na četiri celine i na taj način uspeo je da izbegne izradu studije o uticaju na životnu sredinu prilikom izgradnje fabričke ograde i pratećih objekata. Ranije je od nadležnih organa obavezan da izradi studiju uticaja u vezi sa izgradnjom fabrike, a najnovijim rešenjem obavezan je da učini isto i prilikom izgradnje miksera za proizvodnju sirove gume.

Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI) uputio je žalbu Ministarstvu za zaštitu životne sredine, kao drugostepenom organu odlučivanja, da poništi rešenje Pokrajinskog sekretarijata urbanizam i zaštitu životne sredine kojim je obavezao kinesku kompaniju Šangdong Linglong da izradi Studiju procene uticaja na životnu sredinu povodom izgradnje miksera za proizvodnju gume.

Kako je za Vojvođanski istraživačko-analitički centar (VOICE) rekla pravnica Hristina Vojvodić, RERI smatra da resorni sekretarijat nije smeо da izdaje rešenje za jedno separatno fabričko postrojenje već je to trebalo da učini za kompletan industrijski kompleks koji se gradi u Zrenjaninu. Time je, kako tvrdi, Pokrajinski sekretarijat usporio postupak.

Prema njenim rečima, RERI je uz poništenje rešenja Pokrajinskog sekretarijata zatražio i ponavljanje cele procedure. Da je rešenje resornog sekretarijata nejasno i da nije u skladu sa zakonom, Vojvodić tvrdi da jasno govore tačke 1 i 3 jer su kontradiktorne. U prvoj tački se rešenje odnosi na mikser, a u trećoj na celo industrijsko postrojenje.

Upozorila je i da je važno istaći pitanje izdavanja integrisane dozvole, jer je za određena postrojenja u gumarskoj industriji nju neophodno pribaviti. „Sam Zakon kaže da je u tom slučaju obaveza investitora da pribavi integrisanu dozvolu i izradi studiju o proceni uticaja na životnu sredinu kako bi se što više smanjio štetan uticaj rada postrojenja na životnu sredinu“, rekla je Vojvodić.

Međutim Pokrajinski sekretarijat ne deli mišljenje RERI-ja, te u svom rešenju iznosi stav da za zrenjaninsku fabriku „nije neophodna integrisana dozvola jer se u budućem postrojenju neće vršiti proizvodnja osnovnih organskih hemikalija za proizvodnju gume, nego će se ove hemikalije koristiti za proizvodnju sintetičke gume“.

Ministarstvo zaštite životne sredine može da poništi rešenje nadležnog organa u AP Vojvodina, ali ne može da ga ukine. Ukoliko Pokrajina nakon žalbe ne poništi svoje rešenje, to će značiti da je kineski investitor u potpunosti uspeo u svojoj namjeri da izradu studije izdejstvuje samo za fabriku i mikser, što će prema tumačenju RERI-ja dovesti do umanjenja obima procene uticaja na životnu sredinu.

Kontradiktornosti rešenju Pokrajinskog sekretarijata?

U rešenju Pokrajinskog sekretarijata u prvoj tački piše da se studija izrađuje za projekat

izgradnje miksera za proizvodnju gume fabričkog kompleksa Linglong sa pratećim infrastrukturnim objektima. Međutim, u tački 3 stoji da studija mora da sadrži analizu i ocenu kvaliteta činilaca životne sredine za sve objekte koji se nalaze na katastarskoj parceli 19249 KO Zrenjanin.

Upravo na ovu činjenicu ukazala je Hristina Vojvodić pri tvrdnji da je rešenje nerazumno i kontradiktorno zbog čega bi moralo da bude poništeno i da se kineskoj kompaniji naloži da uradi objedinjenu procenu uticaja za celokupan industrijski kompleks koji se prostire na oko stotinu hektara.

Prethodno je Linglong na volšeban način oslobođen obaveze da izradi Studiju o proceni uticaja prilikom izgradnje fabričke ograde, a potom i pratećih objekata. Naime, kineski investitor se prvi put obratio Gradskoj upravi Zrenjanina prilikom izgradnje pomoćnih objekata, kada je ograda fabričkog kompleksa već bila izgrađena.

Prema njenim rečima, sve vreme najveći problem je što javnosti nisu pružene potpune informacije. Ona smatra da je svakom građaninu trebalo objasniti koliki će biti kapacitet, koliko će biti zagađenje i šta će se i na koji način u fabrici guma proizvoditi, kako bi bile poznate i potencijalne posledice takve proizvodnje.

„Za bilo koga ko se bavi zaštitom životne sredine podatak da je počela izgradnja fabričkog kompleksa pre izrade studije, bilo to i pomoćnih objekata, jednostavno je neprihvatljiv. Ne može investitor da odredi kapacitete pa da onda radi studiju o proceni uticaja. Ako postoje neki ograničavajući faktori, onda instalisani kapacitet mora biti manji, a samim tim i pomoćni objekti ne moraju biti tog kapaciteta“, rekla je pravnica RERI-ja.

Prema najavi kineskog investitora, fabrika gume će biti izgrađena u tri faze, a prva faza trebalo bi da bude gotova 2021. godine. Kompletan završetak radova najavljen je za mart 2025. Kada fabrika bude u potpunosti izgrađena, u njoj bi trebalo da se proizvodi 3.600 tona finalnih proizvoda ili 13,6 miliona komada guma godišnje.

Linglong ima šest fabrika, a ova u Zrenjaninu biće drugo postrojenje van granica Kine (Linglong ima fabriku na Tajlandu od 2014). Fabrika će se prostirati na 130 hektara, a njena ukupna površina iznosiće 393.660 kvadratnih metara.

Na sajtu kompanije piše „da će se u zrenjaninskoj fabrici primenjivati nove tehnologije kao što su veštačka inteligencija, mobilno istraživanje, veliki podaci i industrijski roboti“, a da će sama proizvodnja podrazumevati „odličan kvalitet, zelenu proizvodnju i vrhunski brend“.

Izvor: voice.org.rs